

**Тема: основні пам'ятки,
заклади, видатні діячі
України.**

Подкопаєва Лілія Олександрівна

Подкопаєва Лілія народилася 15 серпня 1978, у Донецьку.

Заслужений майстер спорту України (1994). Суддя міжнародної категорії.

Про її життя та спортивні досягнення написані книги, зняті фільми у багатьох країнах світу. Їй присвячені вірші, пісні, картини, скульптури...

Авторський елемент Лілії Подкопаєвої - "Двійне сальто вперед з обертом на 180 градусів" досі у світі не повторив ніхто.

Абсолютна чемпіонка світу (1995, Японія, Сабає), Європи (1996, Великобританія, Бірмінгем). Володарка Кубка Європи (1995).

У 1996 р. на XXVI Олімпійських іграх в Атланті посіла перше місце в абсолютній першості, перше місце у вільних вправах, друге місце на колоді.

Виступала за товариство "Динамо".

Володарка 45 золотих, 21 срібної та 14 бронзових медалей.

Організатор турніру "Золота лілія".

Переможниця другого сезону українського шоу "Танці з зірками".

Нагороджена Почесною відзнакою Президента України (1995), хрестом "За мужність" (1996), орденами: "За заслуги" II ступеня, Святого Станіслава.

Іван Мазепа

- Іва́н маза́па-калединський (20 березня 1639, мазепинці — 21 вересня 1709, варниця) — український військовий, політичний і державний діяч. Гетьман війська запорозького, голова козацької держави на лівобережній (1687–1704) і всій наддніпрянській Україні (1704-1709). Князь священної римської імперії (1707—1709). Представник шляхетного роду мазеп-колединських курч (герб) із київщини. У молодості служив при дворі короля Яна II Казимира. По обранню гетьманом, намагався відновити авторитет гетьманства в Україні. Зробив великий внесок у економічно-культурний розвиток лівобережжя. Перебуваючи під патронатом московського царя Петра I, проводив курс на відновлення козацької держави війська запорозького з кордонами часів Хмельниччини. Кавалер орденів Андрія Первозванного (1700) і Білого Орла (1705). Тривалий час формально підтримував московське царство у північній війні зі шведською імперією, проте 1708 року підтримав сторону шведів. Після поразки під Полтавою вимушений був поселитись у молдовському князівстві.

ІВАН КАРПЕНКО-КАРИЙ

Псевдонім «Карпенко-Карий» поєднує в собі ім'я батька та улюбленого літературного персонажа гната карого — героя п'єси Т.Шевченка «назар стодоля».

Народився 17 вересня 1845р. В родині зубожілого дрібного шляхтича, управителя поміщицького маєтку.

Навчався в бобринецькому повітовому училищі, з 1859 р. Працював писарчуком станового пристава в містечку мала виска, пізніше — канцеляристом міської управи.

У 1864р. На службі в повітовому суді.

У 1865р. Переїхав до елисаветграда, де працював столоначальником повітового поліцейського управління, брав участь у аматорських виставах О.Тарковського, став членом нелегального народовольського гуртка опанаса михалевича.

У 1870 р. Одружився з надією карлівною тарковською. Мав 7 дітей.

У 1881р. Втратив дружину надію, наступного року померла дочка галина.

У 1883р. в альманасі «Рада» надрукував оповідання «Новобранець», підписане псевдонімом Гнат Карий. За неблагонадійність був звільнений із посади секретаря поліції. Вступив до театральної трупи М.Старицького.

У 1883р. одружився з Софією Дітковською, хористкою трупи М.Старицького.

У 1884р. заарештований і засланий до Новочеркаська.

У 1886р. у Херсоні вийшов перший «Збірник драматичних творів» І.Карпенка-Карого.

У 1888р. вступив до трупи свого брата Миколи Садовського, пізніше — до трупи іншого брата — Панаса Саксаганського.

У 1890р. вступив до товариства українських артистів, написав комедію «Сто тисяч».

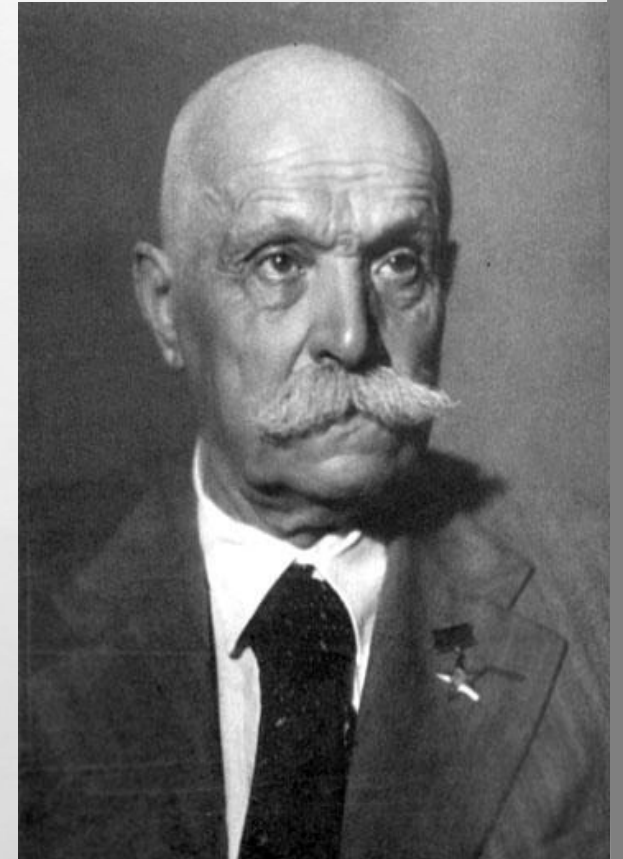
1900–1904 — створив власну трупу.

15 вересня 1907 року Карпенко-Карий помер після тяжкої хвороби у Берліні, куди їздив на лікування.

П'єси: Бурлака (1883) Безталанна (1884) Бондарівна (1884) Розумний і дурень (1885) Наймичка (1885) Мартин Боруля (1886) Гроші (1889) Сто тисяч (1889) Батькова казка (1892) Паливода XVIII століття (1893) Лиха іскра поле спалить і сама щезне (1895) Понад Дніпром (1897) Чумаки (1897) Сава Чалий (1899) Хазяїн (1900) Гандзя (1902) Суета (1903) Житейськеє море (1904)

ПАТОН ЄВГЕН ОСКАРОВИЧ

ПАТОН Євген Оскарович (05.03.1870, ніцца, франція - 12.08.1953, київ) - д.Т.Н., Професор, академік АН УРСР (1929), завідувач кафедри мостобудування (1904-1929), декан інженерного факультету (1906), завідувач кафедри електрозварювання (1935-1939). Віцепрезидент АН УРСР (1945). Заслужений діяч науки УРСР (1940). Закінчив дрезденський політехнічний інститут (1894) та петербурзький інститут інженерів шляхів сполучення (1896). Викладав у московському інженерному училищі шляхів сполучення (1896-1904), потім завідував кафедрами в київському політехнічному інституті (1904-1939, з перерв.). У 1929 організував у системі АН УРСР кафедру інженерних споруд, зварювальну лабораторію при київському заводі «більшовик» та електрозварювальний комітет, на базі яких у 1934 створив інститут електрозварювання АН УРСР, що його очолював до кінця життя. В 1935 організував кафедру електрозварювання в складі механічного факультету київського політехнічного інституту. Створив методи розрахунку раціональних конструктивних схем металічних прогонних споруд мостів, досліджував умови їх роботи, запропонував способи відновлення зруйнованих мостів. Здійснив дослідження в галузі розрахунку і міцності зварних конструкцій, механізації зварювальних процесів, наукових основ електричного зварювання плавленням, керував розробкою способу автоматичного зварювання під флюсом.

В роки великої вітчизняної війни під його керівництвом та за безпосередньою участю були впроваджені в оборонну промисловість технологія й устаткування для зварювання спецсталей. В повоєнні роки очолив роботи зі створення наукових основ автоматичних та напівавтоматичних потокових складально-зварювальних ліній. Керував проектуванням зварних мостів. Засновник вітчизняної школи зварювання металів.

Герой соціалістичної праці (1943).

Лауреат державної премії СРСР (1941).

Автор понад 190 наукових праць, в тому числі багатьох підручників. Основні них: «листові шарніри урівноважених мостових ферм» (1899), «залізні мости» (1902-1907), «відновлення зруйнованих мостів» (1918), «розрахунок і проектування електрозварних конструкцій в промисловому будівництві» (1933), «автоматичне зварювання голим електродом під шаром флюсу» (1940), «автоматичне дугове електрозварювання» (1947), «про зварні мости» (1948), «вибрані праці» (1959-1961).

ТІБЕРІЙ СІЛЬВАШІ

- Тіберій Йосипович Сільваші (народився 13 червня 1947 у м. Мукачеве, Закарпатська обл., СРСР) — український художник-абстракціоніст. Картини Сільваші зберігаються у музеях Мюнхена, Відня, Нью-Джерсі, Запоріжжя, Харкова, Ужгорода, Києва, а також у приватних колекціях в Європі та США. Живе і працює в Києві.
- У 1962—66 роках навчався у республіканській художній школі імені Т. Шевченка у Києві. З 1965 по 1972 роки навчався у Київському державному художньому інституті. З 1978 року — член спілки художників України.
- Живописець Тіберій Сільваші найяскравіший представник українського contemporary art. Він постійно експериментує, а свої результати виставляє на показ публіці. Сучасники вважають Сільваші лідером школи українських абстракціоністів.

МИКОЛА ВІТАЛІЙОВИЧ ЛИСЕНКО

- Микола Віталійович Лисенко (1842-1912) — український композитор, піаніст, диригент, педагог, збирач пісенного фольклору, громадський діяч. Навчався у відомих музикантів М. Дмитрієва і чеха Вільчека. Талановитий підліток виконував п'єси Моцарта, Бетховена, Шопена, блискуче імпровізував на теми українських народних пісень. До найвідоміших творів Лисенка належать музика гімнів «Молитва за Україну» та «Вічний революціонер», котрі зокрема виконував хор К. Стеценка під час Свята Злуки, опери «Тарас Бульба», «Наталка Полтавка» та інші. Лисенко створив численні аранжування народної музики для голосу й фортепіано, для хору та мішаного складу, а також написав значну кількість творів на слова Т. Шевченка.

Національний університет «Києво-Могилянська академія»

Національний університет «києво-могилянська академія» (наукма або просто могилянка) — вищий навчальний заклад в Україні. Заснований 1615 року. Розміщується в корпусах історичної києво-могилянської академії, від якої отримав свою назву. Університетське містечко розташоване на подолі в Києві, між контрактною площею та набережною Дніпра. Викладання в університеті ведеться українською та англійською мовами. З 2009 року має статус дослідницького та автономного університету. Наукма позиціонує себе як проукраїнський, національно та політично свідомий вищий навчальний заклад.

Згідно з актуальними оцінками якості навчання та кваліфікації випускників, наукма посідає четверте (Компас, 2011 р.) та п'яте місце (Дзеркало тижня, 2010 р.) в Україні.

У липні 2009 р. університет отримав статус дослідницького та автономного, зважаючи на своє значення у системі освіти в Україні. 2009 р. згідно з моніторингом наукових установ і вищих навчальних закладів відповідно до рівня міжнародного цитування НаУКМА поточно посіла 36 місце серед вищих навчальних закладів України. НаУКМА увійшов до п'ятірки найкращих вищих навчальних закладів III та IV рівнів акредитації згідно з рейтингом «Софія Київська». НаУКМА, як і жоден інший університет України, не входить до числа провідних університетів світу згідно з найвідомішими академічними рейтингами, такими як Академічний рейтинг університетів світу, THES - QS World University Rankings та Вебометричний рейтинг університетів світу.

Згідно з рейтингами провідних університетів світу, НаУКМА посідав 15 304-е місце у світі (Webometrics, 2012 р.) або 8 447-е місце в світі (4 International Colleges & Universities, 2012 р.).

Викладачка кафедри політології Наталя Амельченко була відзначена журналом «Фокус» як одна з десяти найкращих університетських викладачів України.

ОСТРОЗЬКА АКАДЕМІЯ

Острозька академія — перший вищий навчальний заклад у східній Європі, найстарша українська науково-освітня установа, заснована у 1576 році князем Василем-Ком'янтиним Острозьким.

Заснування острозької академії відносять до 1576 р. Вибір острога пояснюється такими причинами:

Зростанням економічного значення міста (особливо після остаточного утвердження тут В.-К. Острозького у 1574—1576 рр.,

Центральним положенням його серед володінь князів острозьких (їх «домонахальний град»);

Розташуванням тут одного з центрів єпархії (луцького і острозького єпископства) з кафедральним собором (замкова богоявленська церква),

Існуванням культурних традицій (церкви і монастирі з їх бібліотеками, розвиток іконопису та музичного (хорового в першу чергу) мистецтва та ін..

Острозька школа (академія) — перший вищий навчальний заклад у східній Європі, найстарша українська науково-освітня установа (вільнюський університет —1570).

У 1576 році князь василь косянтин острозький засновує слов'яно-греко-латинську академію в острозі. К.-В.Острозький вводив індивідуальне забезпечення для викладачів академії, членів гуртка, письменників та друкарів. Варто згадати і кошти, які не могли не виділятися на будівництво приміщень, організацію навчання та друкування, забезпечення папером (у 1595—1596 р. Було створено папірню в Острозі) та ін.

Велику суму коштів на розбудову академії надала його племінниця — княжна Гальшка Острозька. 7 лютого 1577 р. — Перша згадка про академію в передмові до книги Петра Скарги «Про єдність костьолу божого». В основу діяльності острозької академії було покладено традиційне для середньовічної Європи вивчення семи вільних наук (граматики, риторики, діалектики, арифметики, геометрії, музики, астрономії), а також вищих наук: філософії, богослів'я, медицини. Студенти острозької академії опановували п'ять мов: слов'янську, польську, давньоєврейську, грецьку, латинську. Першим ректором академії був письменник Г.Смотрицьки, викладачами — видатні тогочасні українські та зарубіжні педагогічні, такі як Дем'ян Наливайко, Христофор Філалет, І. Лятос, Кирило Лукаріс та ін. Острозька академія мала великий вплив на розвиток педагогічної думки та організацію шкільництва в Україні: за її зразком діяли пізніші братські школи у Львові, Луцьку, Володимирі. Вихованцями школи були: відомий учений і письменник Мелетій Смотрицький, гетьман Петро Сагайдачний та ін.,

НАЦІОНАЛЬНИЙ ЮРИДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ЯРОСЛАВА МУДРОГО

- Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого – самоврядний (автономний) державний вищий юридичний навчальний заклад IV рівня акредитації.
- Історія університету починається ще з ХІХ ст., коли 17 листопада 1804 р. за наказом імператора Олександра І створено Харківський імператорський університет, до складу якого входило відділення моральних та політичних наук. У 1835 р. його офіційно перейменовано на юридичний факультет університету. У різні роки тут працювали знані фахівці правознавства, такі як професори М.М. Алексєнко, Л.Є. Владимиров, М.А. Гредескул, В.П. Даневський, І.І. Дитятін, Л.Н. Загурський, Д.І. Каченовський, О.В. Куніцин, М.О. Куплеваський, О.І. Палюмбецький, А.М. Стоянов, М.О. Таубе, І.Ф. Тимковський, М.П. Чубинський та ін.

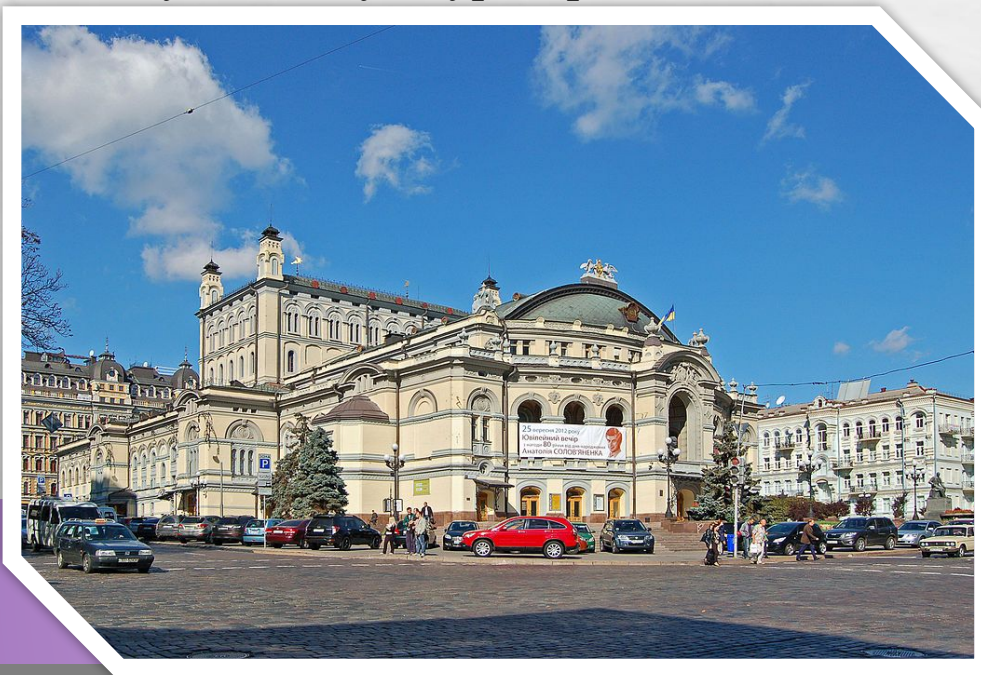

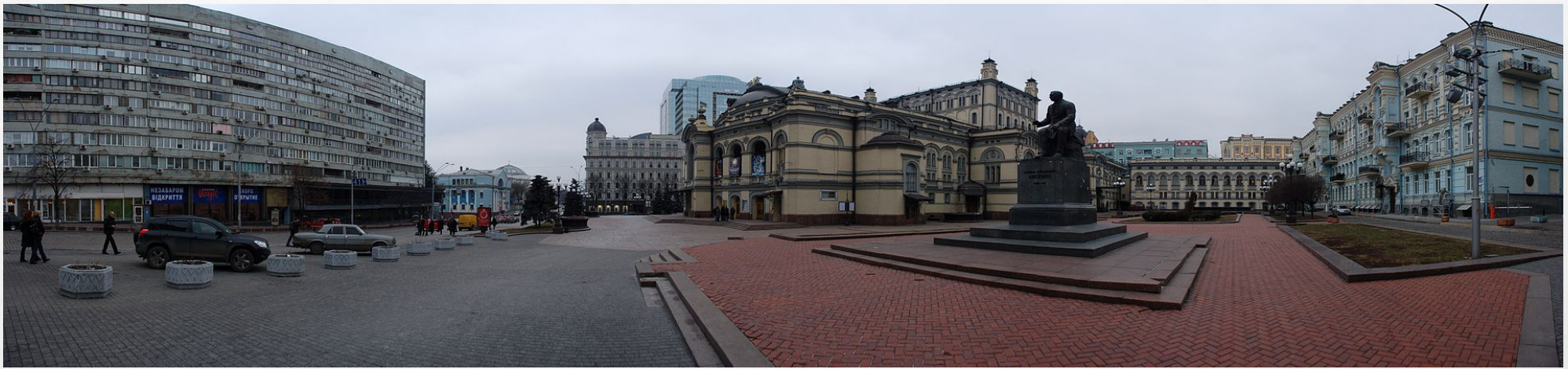
- Університет займає передові позиції в юридичній освіті. Про це свідчать результати всеукраїнського рейтингу вузів «Компас», що враховують оцінку роботодавців і випускників, за якими наш університет залишається лідером серед юридичних навчальних закладів України. Університет нагороджено золотою медаллю XIII міжнародної виставки навчальних закладів «Сучасна освіта в Україні-2010» у номінації «Інновації у впровадженні ІТ-технологій в освітній процес» за інноваційну розробку «Модерн-архітектура інформаційного освітнього середовища» (форсайт-проект); посів перше місце і нагороджений дипломом переможця конкурсу в номінації «Інноватика у вищій освіті» за інноваційну розробку «Семантичний інформаційно-освітній портал Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого» на міжнародній виставці-презентації «Інноватика в освіті України»; отримав Гран-прі «Лідер вищої освіти України» на міжнародній виставці «Сучасні навчальні заклади – 2010»; університет нагороджено золотою медаллю на XIV міжнародній виставці навчальних закладів «Сучасна освіта в Україні – 2011» у номінації «Впровадження нових форм організації навчально-виховного процесу у ВНЗ » та присуджено почесне звання «Лідер сучасної освіти 2012».
- Університет має розширені міжнародні зв'язки. Налагоджено співпрацю й укладено договори з навчальними закладами Великої Британії, В'єтнаму, Іспанії, Німеччини, Польщі, Росії, Сполучених Штатів Америки, Узбекистану, Франції та інших країн. Він є учасником спільних європейських проектів у рамках програми Темпус-Тасіс та багатьох інших міжнародних проектів.

Національна опера України імені Тараса Шевченка

Національна опера України імені Тараса Шевченка — театр опери і балету у Києві, заснований 1867 року. Театр розташований по Володимирській вулиці, 50.

Незважаючи на свою відносно коротку історію, театр здобув визнання далеко за межами України. Самобутні інтерпретації класичної музичної спадщини і сучасних творів, виняткової злагодженості оркестр і хор, талановиті репетиційних залів, гримувальних кімнат, було обладнано спеціальний хоровий клас. Також було збільшено солісти, яскраві й самобутні виконавські традиції дозволили театру досягти мистецьких вершин і посісти важливе місце в сьогоденній музичній культурі Європи.

- У 1983–1988 роках було здійснено капітальну реконструкцію театрального приміщення (архітектор Борис Жежерін). Реставратори внесли значні зміни у закулісну частину театрального приміщення, що дозволило збільшити кількості параметри сцени до 20 м вглиб і 27 м у висоту. Загальна площа сцени тепер становить 824 м². Також під час реставрації замість старовинного органу встановили новий, збудований на замовлення театру чеською фірмою «рігер-крос». Було переобладнано й оркестрову яму, в якій зараз одночасно може розміститись 100 музикантів. Загалом після реставрації площа театральних приміщень збільшилася на 20000 м². Стало вдвічі більше гримувальних кімнат, з'явилося кілька нових репетиційних залів.

ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АКАДЕМІЧНИЙ ТЕАТР ОПЕРИ ТА БАЛЕТУ ІМЕНІ СОЛОМІЇ КРУШЕЛЬНИЦЬКОЇ

Львівський національний академічний театр опери та балету імені Соломії Крушельницької розташований у центрі Львова на проспекті Свободи, 28. Названий на честь знаменитої української оперної співачки Соломії Крушельницької.

Будівництво театру розпочалось у червні 1897 року за проектом архітектора Зигмунта Горголевського — автора багатьох монументальних споруд Польщі і Німеччини.

Відкрився театр для глядача 4 жовтня 1900 р. Прем'єрою лірико-драматичної опери «Янек» Владислава Желенського — про життя карпатських верховинців. Головну партію співав український тенор Олександр Мишуга. В урочистому відкритті взяли участь письменник Генрик Сенкевич, композитор Ігнацій Ян Падеревський та делегації з різних європейських театрів.

КИЇВСЬКИЙ МЕМОРІАЛЬНИЙ БУДИНОК-МУЗЕЙ МИХАЙЛА БУЛГАКОВА

- Найвідоміший літературно-меморіальний музей української столиці. Він присвячений «київському Булгакову». Одночасно цей музей на другому поверсі особняка по Андріївському узвозу присвячений і родині письменника, що жила тут з 1906 по 1919 роки, і літературним «відображенням» його героїв у романі «Дні Турбіних».
- Меморіальне і літературне середовище сплітаються тут в дивні вузли, розширюючись до «п'ятого виміру» - і тоді шафа стає дверима «недоброї» московської квартири, яка водночас - двері в квартиру київську, в справжній кабінет господаря будинку.

Пам'ятник Тарасові Шевченку (Полтава)

Пам'ятник тарасу шевченку в полтаві — пам'ятник великому українському поетові тарасу григоровичу шевченку в місті полтаві.

Загальні дані та історія. Полтавський пам'ятник тарасу шевченку розташований петровському парку (або як його ще називають парк "сонячний"), навпроти полтавського краєзнавчого музею, видатним українським скульптором іваном кавалерідзе у стилі конструктивізм. Відкрито пам'ятник 12 березня 1926 року. З цієї нагоди на місці відкриття відбувся мітинг жителів полтави, навколишніх сіл та гостей з інших міст. Коли спало покривало, полинула знайома всім мелодія комуністичний хор заспівав «заповіт» Т. Г. Шевченка.

Опис

Пам'ятник споруджено за проектом скульптора І.П.Кавалерідзе із залізобетону. На формах пам'ятника позначився вплив художніх принципів конструктивізму. Так, п'єдестал подано як асиметричне нагромадження площин і обсягів, з яких ніби постає фігура поета. Суворий лаконізм, узагальнені форми пам'ятника створюють образ борця за волю і соціальну справедливість українського народу.

Висота фігури Т. Г. Шевченка — 1,8 м,
висота постаменту — 3,2 м.

БАТЬКІВЩИНА - МАТИ

«Батьківщина-мати» — монументальна скульптура в Києві, розташована на високому правому березі Дніпра на території Національного музею історії України у другій світовій війні. Відкрита в 1981 році.

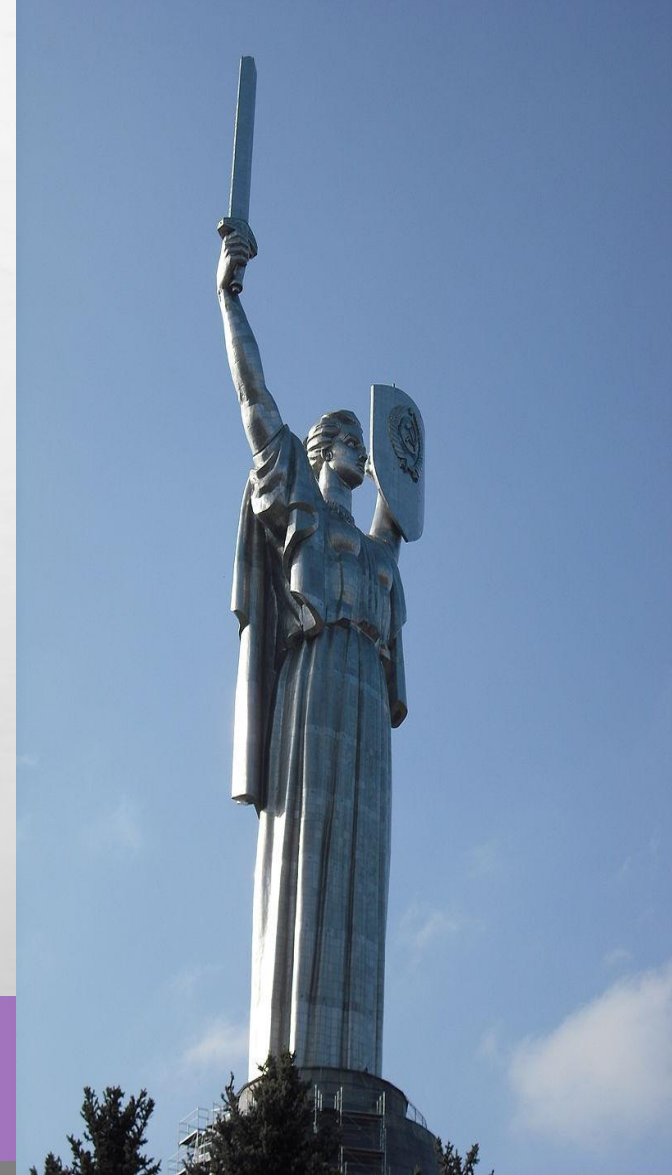
Автор монументу — народний художник СРСР скульптор в. З. Бородай.

Спочатку пам'ятник замислювався як символ не батьківщини, а перемоги, проте назва «батьківщина-мати» увійшла до ужитку майже відразу ж після зведення.

Перший проект «батьківщини-матері» розробив ще в 1970-х роках скульптор Євгеній Вучетич, але спорудження почалося набагато пізніше. Коли в 1974 році Євгеній Вучетич помер, проект взяв на себе український скульптор Василь Бородай. Український архітектор змінив проект скульптури і почав її будівництво.

Спочатку передбачалося, що на постаменті підноситиметься 90-метрова бронзова з позолотою фігура жінки. Біля підніжжя статуї з 30-метрової висоти повинен був текти до дніпра водоспад, з обох боків якого воїни форсували річку.

Статуя ліплена із образу Борзнянки, скульпторки Ггалини Никифорівни Кальченко.

Загальна висота монументу з постаментом — 102 метри.

Висота скульптури «Батьківщина-мати» (від п'єдесталу до кінчика меча) — 62 метри.

В одній руці статуя тримає 16-метровий меч вагою в 9 тонн, а в іншій — щит розміром 13 на 8 метрів з гербом срср (вагою в 13 тонн).

Вся споруда — суцільнозварна і важить 450 тонн.

Сам каркас починається на глибині 17,8 метра (від входу в музей). На цю глибину йде бетонний колодязь діаметром 34 метри.

На щиті «батьківщина-мати» є оглядовий майданчик.

В середині скульптури знаходяться два ліфти: один з ліфтів піднімається з дев'ятьма зупинками до самої «голови» «матері-батьківщини», в якій є люки і технічні майданчики. Можна піднятися в «руку» з щитом і в іншу — з мечем. Там теж є монтажні майданчики.

На найвищій точці меча є спеціальний пристрій для гасіння коливань вітрового навантаження.

ПАМ'ЯТНИК «МОКРИНІ І ЛУЇДЖИ»

Пам'ятник справжньому коханню відкрили в Києві. Монумент знаходиться у Маріїнському парку біля Мосту закоханих.

Ця скульптура увіковічила двох іще живих людей – італійця та українку, яких звела і розлучила війна.

Мокрина Юрзук та Луїджи Педутто познайомилися в німецькому таборі 1943-го, де були на примусових роботах. Вони зустрічалися там 2 роки, а коли війна закінчилася, радянська влада не дозволила українці поїхати до Італії з коханим.

Зустрілися вони лише за 60 років – саме момент їхньої зустрічі і закарбували в пам'ятнику. Луїджи прохав Мокрину одружитись і жити разом – в Україні чи в Італії.

КОТЛЯРЕВСЬКИЙ ІВАН ПЕТРОВИЧ

Котлярéвський Іва́н Петро́вич (29 серпня (9 вересня) 1769, Полтава — 29 жовтня (10 листопада) 1838, там само) — український письменник, поет, драматург, основоположник сучасної української літератури, громадський діяч. Підтримував зв'язки з декабристами. Його поема «Енеїда» (1798) стала першим в українській літературі твором, написаним народною мовою.

Котляревський зробив найвагоміший внесок у становлення сучасної української літературної мови. В умовах занепаду всіх різновидів староукраїнської писемної мови, його поема «Енеїда», п'єси «Наталка Полтавка» і «Москаль-чарівник», написані на основі живого усного мовлення народу, започаткували новий етап формування літературної мови.

У 1804 році написав «Пісню на Новий 1805 год пану нашому і батьку князю Олексію Борисовичу Куракіну» (вперше опублікована Яковом Головацьким у журналі «Пчела» в 1849 році). Попри дещо «сервілістичний» (за визначенням Бориса Грінченка) сюжет (оспівування царського урядовця), твір позначений яскравим народним гумором, а також має окремі елементи соціальної сатири (критика «панів-людодів», що «зо злої волі не дають орати нив», тощо).

У 1819 році написав для Полтавського театру п'єсу «Наталка Полтавка» (надрукована 1838 року) і водевіль «Москаль-чарівник» (надрукований 1841 року), які стали основою започаткування нової української драматургії. Микола Лисенко, використавши доробок своїх попередників (Анатолія Барсицького, Алоїза Єдлічки) створив оперу «Наталка-Полтавка».

Народився в Полтаві, нині Україна (тоді Полтавський полк Війська Запорозького, Гетьманщина під протекторатом Російської імперії) в сім'ї канцеляриста — шляхтича гербу Огоньчик

Після навчання в Полтавській Духовній семінарії (1789–1793), працював канцеляристом, у 1793–1796 роках — домашнім учителем у сільських поміщицьких родинах.

У 1796–1808 роках перебував на військовій службі в Сіверському карабінерському полку. У 1806–1807 роках Котляревський у військовому званні штабс-капітана брав участь у російсько-турецькій війні 1806—1812 років, був учасником облоги Ізмаїлу. У 1808 році вийшов у відставку з орденом Святої Анни 4-го ступеня.

З 1810 року працював наглядачем «Дому для виховання дітей бідних дворян».

У 1812 році, під час походу Наполеона I Бонапарта на Росію, Котляревський, з дозволу малоросійського генерал-губернатора Якова Лобанова-Ростовського[ru], сформував у містечку Горошині Хорольського повіту на Полтавщині 5-й український козацький полк (за умови, що полк буде збережено після закінчення війни як постійне козацьке військо), за що отримав військовий чин майора.

У 1817–1821 роках — директор Полтавського вільного театру.

У 1818 році разом з Василем Лукашевичем, Володимиром Тарновським та іншими входив до складу полтавської масонської ложі «Любов до істини». Член Вільного товариства любителів російської словесності з 1821 року. За свідченнями декабриста Матвія Муравйова-Апостола, які він дав під час слідства у справі декабристів, член Малоросійського таємного товариства[1]. Слідчий комітет залишив це без уваги.

Котляревський сприяв у 1822 році викупові з кріпацтва українського і російського актора Михайла Щепкіна.

У 1827–1835 роках — попечитель «богоугодних» закладів.

Помер і похований у Полтаві (на час смерті Полтавська губернія, Російська імперія).

ГРИГО́РІЙ ТРОХІ́МОВИЧ КИТА́СТИЙ

Григо́рій Трохи́мович Кита́стий (*17 січня 1907, Кобеляки, Полтавська область — †6 квітня 1984, Сан-Дієго, Каліфорнія) — Герой України, композитор, диригент, бандурист.

Народився у селянській родині, що вела свій родовід з «козацького стану». Ще з молодих років він цікавився мистецтвом і був учасником різних гуртків: музичного, драматичного та співочого.

На 20-му році життя Г. Китастий вступив до Полтавського музичного технікуму на вокально-хоровий відділ. Нелегко було вчитися і заробляти собі на хліб. У своїй «Автобіографії» він з вдячністю згадує директора технікуму, керівника Полтавської хорової капелі Федора Попадича, котрий, очевидно, помітивши неабиякий хист свого учня, приділяв йому особливу увагу, піклувався й про поліпшення умов його життя.

У 1930 році по закінченні музичного технікуму вступив до Київського музично-драматичного інституту ім. Миколи Лисенка.

Навчаючись на диригентсько-капельмейстерському факультеті, оволодівав технікою гри на скрипці і корнеті, та на бандурі.

Після закінчення курсу навчання на хормейстерському факультеті, у 1933 році, за порадою теоретика Г. Любомирського, переходить на композиторський факультет. Під час навчання часто виступав як бандурист у складі агіткультбригад. Тоді ж він познайомився з бандуристами Київської капелі, з якою спочатку час від часу виступав у концертах, а пізніше, у прикінці 1935 році, став дійсним її членом.

У 1941 році записався до Держспецкульту, влітку 1941 року вступив до Червоної армії, був поранений, потрапив у полон, звідки втік до Румунії, де вступив до Добровільної бригади українців, яка вступила до складу Червоної армії. Після звільнення з полону вступив до Добровільної бригади українців, яка вступила до складу Червоної армії. Після звільнення з полону вступив до Добровільної бригади українців, яка вступила до складу Червоної армії.

З початком Другої світової війни Капела була розформована. Молодших за віком призвали до діючих бойових з'єднань, а старших — на копання траншей. Після звільнення з полону вступив до Добровільної бригади українців, яка вступила до складу Червоної армії. Після звільнення з полону вступив до Добровільної бригади українців, яка вступила до складу Червоної армії.

Інтереси митця не обмежувалися мистецтвом. Він був активним у суспільному та політичному житті української громади в діаспорі, з задоволенням читав і писав. Після звільнення з полону вступив до Добровільної бригади українців, яка вступила до складу Червоної армії. Після звільнення з полону вступив до Добровільної бригади українців, яка вступила до складу Червоної армії.

Наприкінці листопаду надійшло повідомлення з Берліну про переведення колективу на концертну роботу. Залишаючись в статусі гостарбайтерів, вони виступали по німецьких містах, де було найбільше українських робітників, доводилося виступати і перед німецькою аудиторією. Після звільнення з полону вступив до Добровільної бригади українців, яка вступила до складу Червоної армії. Після звільнення з полону вступив до Добровільної бригади українців, яка вступила до складу Червоної армії.

Указом Президента України Віктора Ющенка № 1077/2008 від 25 листопада 2008 року за визначний особистий внесок у справу національного історико-культурного відродження України і героїзму, проявленого в боротьбі з російським фашизмом, Г. Китастий був нагороджений орденом «За заслуги перед Вітчизною» II ступеня. Після звільнення з полону вступив до Добровільної бригади українців, яка вступила до складу Червоної армії. Після звільнення з полону вступив до Добровільної бригади українців, яка вступила до складу Червоної армії.

Після закінчення війни музиканти Капели опинилися в таборі переміщених осіб. Г. Китастий невтомно працював над концертними програмами Капели, виступи якої користувалися непересічним успіхом у таборах для переміщених осіб у Західній Європі. В 1946 році, перебуваючи в захопленні від постаті Юрія Тютюнника, Китастий разом з Іваном Багряним написав «Пісню про Тютюнника».

ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ІВАНА ФРАНКА

Львівський національний університет імені Івана Франка (1918–1939-го Університет Яна Казимира) — найстаріший університет України, один із найстаріших університетів Східної Європи та найпрестижніших в Україні. Заснований у 1784 році імператором Йосифом II з латинською мовою викладання.

Згідно зі статтями Гадяцької угоди (1658 р.) між Україною та Річчю Посполитою польський уряд обіцяв у майбутньому відкрити в Україні дві вищі школи-академії: одну в Києві, а другу там, де знайдеться для неї відповідне місце. Академіям було обіцяно такі самі права університету, якими користувався Краківський університет. Впливові кола Речі Посполитої не виключали й того, що під тиском певних політичних обставин в Україні могли утворитися власні національні університети. Тоді ж єзуїтський орден у справі захисту католицизму в Україні покладав особливі надії на свій осередок у Львові. Єзуїти з'явилися у Львові ще наприкінці XVI ст., а в 1608 р. відкрили тут свою середню школу-колегію. До середини XVII ст. ця колегія занепала, але все ж була врятована єзуїтами від загибелі, оскільки користувалась опікою і підтримкою польських магнатів.

Єзуїти розуміли можливість створення на основі братської школи у Львові університету, тому постійно домагались перетворення своєї колегії в академію. Після неодноразових клопотань король Ян II Казимир 20 січня 1661 р. підписав диплом, який надавав єзуїтській колегії у Львові «гідність академії і титул університету» з правом викладання всіх тодішніх університетських дисциплін, присудження вчених ступенів бакалавра, ліценціата, магістра і доктора. Однак відразу ж після підписання диплому створення академії зустріло рішучу опозицію Краківського університету та окремих впливових осіб держави, що його підтримували. Незважаючи на перешкоди, у Львівській академії навчання велося за зразком інших європейських академій. А згодом польський король Август III Фрідріх у 1758 р. затвердив диплом від 20 січня 1661 р., виданий Яном II Казимиром. Академію закрили у 1773 році.

Від часу заснування і до 1773 р. Львівський університет повністю перебував під контролем єзуїтського ордену і підпорядковувався генералові єзуїтів у Римі. На чолі університету стояв ректор. Приміщення університету було поблизу Краківської вулиці в центрі Львова. Навчальний заклад будував і купував нові приміщення, мав свою бібліотеку, найбільшу у Львові друкарню.

МУЗЕЙ УКРАЇНСЬКОЇ ДОМАШНЬОЇ ІКОНИ

ПАМ'ЯТНИК АПЕЛЬСИНУ В ОДЕСІ

